

AANGETEKEND / PERSOONLIJK

[naam kantoor gemachtigde]
t.a.v. [naam gemachtigde]
[adres]
[postcode en plaats]

Datum: 25 januari 2024
Ons kenmerk: [kenmerk]
Betreft: Boetebesluit

Behandelaar: X
Telefoon: 030 - 251 69 84
E-mail: [e-mailadres]

Geachte [naam gemachtigde],

Op 30 april 2020 is bij uw cliënt 'Topkir B.V.' een onderzoek aangekondigd. Dit onderzoek is naar aanleiding het uitbreken van COVID-19 tijdelijk stilgelegd. Op 2 juni 2022 is het onderzoek herstart en hebben toezichthouders van het Bureau Financieel Toezicht (hierna BFT) een onderzoek verricht naar de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna Wwft) bij 'Topkir B.V.' te [plaats]. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een definitieve onderzoeksrapport d.d. 17 oktober 2023.

Procedure

De afdeling 'Juridische Zaken/Handhaving' van het BFT heeft kennisgenomen van deze onderzoeksrapportage. De beoordeling door deze afdeling heeft ertoe geleid dat het BFT aan 'Topkir B.V.' het voornemen kenbaar heeft gemaakt om een bestuurlijke boete van **€ 19.885,-** op te leggen. Het boetevoornemen ziet op de overtredingen met betrekking tot het (verscherpt) cliëntenonderzoek, de monitoringsverplichting en de meldingsplicht inzake ongebruikelijke transacties.

'Topkir B.V.' is naar aanleiding van dit voorgenomen besluit in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven. Hiervan heeft u namens 'Topkir B.V.' gebruik gemaakt door op 20 december 2023 een schriftelijke zienswijze te geven.

Hieronder volgt een overzicht van de geconstateerde overtredingen, gevolgd door de motivering voor de boeteoplegging. Daarna volgt het besluit om de oplegging van de boete te publiceren.

Wettelijk kader

Voor het toepasselijk wettelijk kader verwijst het BFT u naar **bijlage 1**.

Overtredingen

'Topkir B.V.' geldt bij de verrichting van beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten als een instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, jo. artikel 1a, eerste lid, jo. artikel 1a, vierde lid, aanhef en onder a en b, van de Wwft. Zij zal hierna worden aangeduid als 'de instelling'. In geval van deze instelling zijn de volgende overtredingen geconstateerd.

Overtreding cliëntenonderzoek (artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b, van de Wwft)

Een instelling dient op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wwft cliëntenonderzoek te verrichten. De Wwft schrijft niet exact voor op welke wijze dit cliëntenonderzoek dient plaats te vinden. Echter, het cliëntenonderzoek dient de instelling wel in staat te stellen om te voldoen aan de eisen zoals die worden gesteld in artikel 3. Dit brengt onder andere met zich mee dat zij haar cliënt dan wel de UBO van haar cliënt dient te identificeren en de identiteit dient te verifiëren (artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b, van de Wwft). Ingevolge artikel 4, eerste lid, van de Wwft dient de instelling te voldoen aan artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b, voordat de zakelijke relatie wordt aangegaan.

Indien een instelling haar cliënt heeft geïdentificeerd, dient verificatie van de identiteit ingevolge artikel 11 van de Wwft plaats te vinden aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron. Na identificatie en verificatie dienen de in artikel 33 van de Wwft vermelde gegevens te worden vastgelegd. Dit stelt de instelling ook in staat aan te tonen dat zij het cliëntenonderzoek daadwerkelijk heeft verricht.

Het BFT heeft geconstateerd dat de instelling in twee van de vijf dossiers niet in voldoende mate voldeed aan de eisen van artikel 3, tweede lid, onder a en b, van de Wwft alvorens de zakelijke relatie werd aangegaan. In deze dossiers zijn namelijk geen gegevens aangetroffen waaruit blijkt dat 'Topkir B.V.' haar cliënten tijdig, namelijk voor aanvang van de zakelijke relatie, heeft geïdentificeerd en de identiteit heeft geverifieerd.

In de betreffende twee dossiers is, per dossier weergegeven, het volgende geconstateerd:

1. *A:* In het dossier van A zijn een uittreksel KvK en kopie paspoort opgenomen. Op de kopie van het identiteitsbewijs van de heer C is niet vermeld door wie of wanneer verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden. Daarnaast is vanuit de datum van de afgifte van het paspoort (8 november 2019) af te leiden dat de identificatie pas ná aanvang van de werkzaamheden in de zomer van 2019 heeft plaatsgevonden. Ook het uittreksel van de Kamer van Koophandel van 2 december 2020 is van ruim na aanvang van de dienstverlening.
2. *B:* In het dossier van B zijn ook een uittreksel KvK en kopie rijbewijs aangetroffen. Op het kopie identiteitsbewijs is niet vermeld door wie of wanneer verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden. Ook hier is vanuit de datum van afgifte van het rijbewijs (25 januari 2019) af te leiden dat de identificatie pas na aanvang van de werkzaamheden in 2018 heeft plaatsgevonden.

Gelet op het bovenstaande heeft in deze twee dossiers de identificatie en verificatie niet tijdig plaatsgevonden. Dit betekent dat twee overtredingen van artikel 3 jo. 4 van de Wwft zijn geconstateerd.

Overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de verplichting verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft)

Op grond van artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft moet de instelling een cliëntenonderzoek moet verrichten dat haar in staat stelt om een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichtte transacties uit te oefenen, teneinde te verzekeren dat deze overeenkomen met de kennis die de instelling heeft van de cliënt en diens risicoprofiel. Nu geen risicoprofielen is opgesteld en/of vastgelegd in het dossier van 'A' en in het dossier 'B' geen relevante gegevens zijn vastgelegd met betrekking tot het risicoprofiel is sprake van twee overtredingen van de monitoringsverplichting.

Daarnaast had 'Topkir B.V.' gezien de verplichting tot voortdurende controle een hoger risico op witwassen moeten onderkennen en een verscherpt cliëntenonderzoek ex artikel 8 van de Wwft moeten verrichten in de dossiers.

A

In het dossier van 'A' is het hogere risico op witwassen ten eerste gelegen in de sterke groei van de onderneming in 2020. De omzet is van € 187.038 in 2019 gestegen naar € 1.582.315 in 2020. De kosten voor werk derden is gestegen van € 106.699 in 2019 naar € 993.730 in 2020. Ook is de inkoop/huur van materialen gestegen van € 15.760 in 2019 naar € 108.730 in 2020. De brutowinst van 'A' bedroeg in 2019 € 64.579 en in 2020 € 479.855. Daarnaast was er in 2019 geen rekening courant DGA en in 2020 was er een rekening courant DGA van € 150.459. Ook blijkt uit de ontvangen auditfile dat sprake is van veel contante opnamen. Aan het einde van het boekjaar worden deze contante opnamen via een memoriaal boeking in rekening-courant met de heer C geboekt. Over 2019 werd op die manier € 10.000 en in 2020 € 100.000 als contante kasopnames door de heer C geboekt. Met name contante opnamen in 2020 zijn bijzonder, omdat gedurende het jaar 2020 vanwege COVID-19 op veel plekken niet contant betaald kon worden. In mei 2021 heeft 'Topkir B.V.' aan 'A' om een toelichting over de contante opnames gevraagd. Volgens de heer C is alles gebruikt voor privédoeleinden. Ondanks dat de instelling navraag heeft gedaan over de contante opnames heeft 'Topkir B.V.' in het kader van het verscherpt cliëntenonderzoek geen aanvullende werkzaamheden verricht naar de achtergrond van de contante opnames. Er is bijvoorbeeld geen vermogensopstelling gemaakt. Het BFT is daarmee van oordeel dat onvoldoende invulling is gegeven aan het verscherpt cliëntenonderzoek. Tot slot is ook gebleken dat A geen jaarrekeningen bij de Kamer van Koophandel heeft gedeponeerd.

De snelgroeijende onderneming, de hoge contante opnamen welke via een memoriaalboeking in rekeningcourant worden geboekt en het niet deponeren van de jaarrekeningen brengt een hoger risico op witwassen met zich mee en geven aanleiding tot het instellen van een verscherpt cliëntonderzoek.

Gezien de verplichting tot voortdurende controle had de instelling uiterlijk een hoger risico op witwassen moeten onderkennen in mei 2021 toen een verklaring werd gevraagd van de contante privé uitgaven en een verscherpt cliëntonderzoek moeten uitvoeren. Uit het dossier van 'A' blijkt dat de instelling heeft nagelaten een verscherpt cliëntonderzoek te verrichten. De instelling heeft wel navraag gedaan over de contante opnames, maar er zijn geen aanvullende werkzaamheden verricht en/of op opvraagbare wijze vastgelegd in het dossier. Er is bijvoorbeeld geen privé kasopstelling

gemaakt en er is geen inzicht in de aard en omvang van de contante privé uitgaven. Dit maakt dat sprake is van een overtreding van artikel 8 van de Wwft.

B

In het dossier van 'B' is volgens het BFT sprake van een hoger risico op witwassen gelet op o.a. het aanzienlijke kasverkeer wat in de administratie verdicht wordt geboekt. In 2020 werd 42% (€ 107.817) van de omzet (€ 254.742) contant ontvangen. Daarnaast blijkt uit een overzicht van de kasmutaties 2019-2021 dat het kassaldo wisselend is. Van € 5.296,87 op 3 september 2020 tot € 41.230,19 op 11 maart 2020. Daarnaast blijkt uit de administratie van B dat in 2020 een contante lening van € 30.000 is ontvangen. De heer D ontvangt de lening graag in contanten, omdat de in- en verkoop grotendeels contant verloopt. De lening is in drie transacties van € 10.000 verkregen. Van de lening is geen leningsovereenkomst opgesteld, omdat de relatie tussen de geldverstrekker en geldnemer familie-gerelateerd is.

Het vele contante geldverkeer, de hoge kassaldi en de contante lening geven aanleiding tot het onderkennen van een hoger risico op witwassen en het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek. 'Topkir B.V.' heeft aangegeven in het dossier van B ook een verhoogd risico op witwassen te zien en daarom als maatregel extra werkzaamheden heeft uitgevoerd. Het BFT heeft geen onderliggende documenten ontvangen om vast te stellen of deze maatregelen daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

Gezien de verplichting tot voortdurende controle had de instelling uiterlijk een hoger risico op witwassen moeten onderkennen ten tijde van het opstellen van de jaarrekening over 2020, uiterlijk op 11 februari 2022, en een verscherpt cliëntonderzoek moeten uitvoeren. De instelling had dit onderzoek op opvraagbare wijze moeten verrichten. Uit het dossier van 'B' blijkt geen documentatie van de genoemde extra werkzaamheden naar aanleiding van het verhoogd risico op witwassen. Het voorgaande maakt dat sprake is van een overtreding van artikel 8 van de Wwft.

Meldingsplicht (16, eerste lid, van de Wwft)

De contante lening van € 30.000 in het dossier van 'B' is ook aan te merken als een ongebruikelijke transactie. De lening heeft geen onderliggende leningsovereenkomst en het is onduidelijk onder welke voorwaarden de lening is verstrekt. Daarnaast is de lening contant verstrekt terwijl B wel beschikt over een bankrekening.

Gelet hierop had de instelling aanleiding om te veronderstellen dat deze verband konden houden met witwassen en financieren van terrorisme (de 'subjectieve indicator'), mede gezien de daarop van toepassing zijnde voorbeelden bij de subjectieve indicator.

Zie in dit verband de volgende in bijlage 1 bij de 'Specifieke leidraad' genoemde voorbeelden bij de subjectieve indicator: D1, D2, E1, E12, E13¹.

¹ D1: De cliënt is betrokken bij – al dan niet eenmalige – transacties, die ongebruikelijk zijn doordat deze niet passen in de normale beroeps- of bedrijfsuitoefening van de cliënt, terwijl daarvoor geen voor de instelling acceptabele verklaring kan worden gegeven.

D2: Transacties die door hun omvang, aard, frequentie of uitvoering ongebruikelijk zijn.

E1: De cliënt heeft voorkeur voor activa die geen sporen achterlaten, zoals contant geld, cryptovaluta (o.a. Bitcoin of soortgelijke betaalmiddelen), toonderpapier, toonderpolissen.

Nu de instelling deze ongebruikelijke transactie niet onverwijld nadat zij hiermee bekend raakte tijdens het opstellen van de jaarrekening over 2020, uiterlijk op 11 februari 2022, gemeld heeft bij de FIU-NL, is er sprake van een overtreding van artikel 16, eerste lid, van de Wwft.

Zienswijze 'Topkir B.V.' t.a.v. de overtredingen

U heeft in de zienswijze, kort en zakelijk weergegeven, het volgende aangevoerd.

1. Ten aanzien van de geconstateerde overtredingen van het cliëntenonderzoek (artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b, van de Wwft) stelt u dat niet zonder meer geconcludeerd kan worden dat door uw cliënt in de dossiers A en B niet tijdig, namelijk voor aanvang van de dienstverlening, is geïdentificeerd en/of geverifieerd. U draagt diverse alternatieve scenario's aan die kunnen verklaren waarom in de dossiers enkel gegevens zijn opgenomen van latere datum. Hierover kan gediscussieerd worden. Indien er al sprake zou zijn van overtredingen, dan zijn deze zeer licht waardoor het niet past deze in aanmerking te nemen voor de boete. Uw cliënt is voornemens zijn interne procedures aan te passen, waardoor voortaan meer gegevens worden vastgelegd dan noodzakelijk voor de identificatie en verificatie op dat moment.
2. Wat betreft het dossier A weerspreekt u dat sprake zou zijn van overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de verplichting verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft). Er was namelijk geen aanleiding voor een dergelijk onderzoek nu geen sprake was van een hoger risico op witwassen. Dit omdat de groei van de onderneming in 2020 ten opzichte van 2019, anders dan het BFT gesteld heeft, zeer wel paste bij de onderneming. Omzet en winst waren in 2019 nog lager omdat de onderneming toen is opgericht en nog in de opstartfase verkeerde. Groei en ontwikkeling gingen daarna snel nu de heer C niet nieuw was in de branche en al beschikte over een goed netwerk, waardoor hij vrij snel door grote opdrachtgevers werd ingeschakeld. Ook de hoge contante kasopnamen in 2020 door de heer C maakten niet dat sprake was van een hoger risico op witwassen. Desondanks heeft uw cliënt hier wel navraag naar gedaan, waarna door de heer C is toegelicht dat alles is gebruikt voor privé-doeleinden. Er bestond bij de instelling geen aanleiding te twijfelen aan de juistheid van dit antwoord. Wel is overigens door de instelling met de heer C gesproken over beperkingen van opnamen in de toekomst, gelet op diverse risico's van te hoge onttrekkingen. Voorts was de heer C geen onbekende voor de instelling nu hij ook al met zijn eenmanszaak client was geweest.
3. Wat betreft het dossier 'B' weerspreekt u eveneens dat sprake zou zijn van overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de verplichting verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft). Weliswaar was er, zo erkent u, sprake van een hoger risico op witwassen, maar dit heeft ook geleid tot

E12: Leningsovereenkomsten zonder zekerheden of tegen afwijkende marktvoorwaarden zonder aanwijsbare reden.

E13: Het ontbreken van schriftelijk vastgelegde leningsovereenkomsten.

een verscherpt cliëntenonderzoek. In dat verband zijn door de instelling de volgende extra werkzaamheden verricht:

- kasmutaties zijn gecontroleerd op basis van verkoopfacturen, -bonnen, contante stortingen op de bank, inkoopfacturen van de dag en het dagsaldo;
- een digitaal overzicht van de kasmutaties wordt bij Topkir B.V. aangeleverd;
- de klant is tijdig op de hoogte gesteld van het feit dat in- en verkopen onder de toepassing van de Wwft vallen;
- alle transacties, zowel bank als kas, worden gecontroleerd op basis van facturen en toelichtingen vanuit de ondernemer.

Het BFT heeft geen onderliggende documenten verzocht om na te gaan of de genoemde werkzaamheden daadwerkelijk verricht zijn. Het BFT kon dan ook niet zonder meer stellen dat deze werkzaamheden niet controleerbaar zijn. Bovendien vermeldt het BFT niet wat Topkir B.V. meer of anders had moeten doen in het kader van het verscherpt cliëntenonderzoek.

4. U weerspreekt dat de contante lening van € 30.000 in het dossier van 'B' is aan te merken als een ongebruikelijke transactie. Volgens u was er dan ook geen aanleiding deze te melden, waardoor artikel 16 van de Wwft niet is overtreden. In dit verband geldt dat geen leningsovereenkomst was opgesteld omdat de relatie tussen geldverstrekker en geldnemer familiegerelateerd is, hetgeen niet ongebruikelijk is in de Turkse gemeenschap. Verder heeft de heer D aangegeven dat hij het geld liever contant had vanwege het feit dat de in- en verkoop grotendeels contant verliepen. De heer D heeft tevens verklaard dat de geldverstrekker het geld gepind had bij de bank en vervolgens geleend had aan de heer D. De geldverstrekker betreft de zus van de vrouw van de heer D. Topkir had gezien het bedrag van de lening in drie tranches alsook de relatie met de geldverstrekker geen reden tot twijfel aangaande de verklaring. Er was dan ook geen meldplicht, ten hoogste is tot op heden niet nader doorgevraagd op de verkregen antwoorden.

Reactie op de zienswijze

Naar aanleiding van uw zienswijze overweegt het BFT als volgt.

Ad 1.

In de betreffende dossiers zijn geen documenten aangetroffen waaruit volgt dat identificatie en verificatie tijdig, namelijk voorafgaand aan de dienstverlening, hebben plaatsgevonden. De instelling kan daarmee niet aantonen dat zij dit cliëntenonderzoek tijdig heeft verricht. U heeft diverse scenario's aangedragen die – naar u stelt – zouden kunnen verklaren waarom in de dossiers enkel gegevens van latere datum zijn opgenomen. Deze heeft u echter niet met bewijsstukken onderbouwd. Daarmee dient het er, bij het ontbreken van bewijsstukken van tijdige identificatie en verificatie, voor te worden gehouden dat dit cliëntenonderzoek niet tijdig heeft plaatsgevonden.

Ad 2.

In het dossier A was sprake van een samenstel van omstandigheden dat maakte dat sprake was van een hoger risico op witwassen. Het betrof de snelgroeiende onderneming in 2020 t.o.v. 2019, de hoge contante opnamen welke via memoriaalboeking in rekening-courant werden geboekt in 2020 alsmede het niet deponeren van jaarrekeningen. Met name de hoge contante opnamen riepen vragen op. Terecht heeft de instelling de cliënt dan ook om een verklaring gevraagd voor deze

opnamen. In deze verklaring d.d. 21 mei 2021 geeft de cliënt in antwoord op de vraag wat de uiteindelijke bestemming is van de contant opgenomen bedragen (€ 204.170,- sinds de opening van de zakelijke rekening) aan: 'Bijna alles is gebruikt voor privédoeleinden. Ik heb het uitbesteed aan allerlei vakantie- en uitgaansgelegenheden'. Voorts geeft de cliënt desgevraagd aan dat hier geen bonnetjes of facturen van beschikbaar zijn en dat er geen verklaring is voor het feit dat deze uitgaven niet giraal zijn gedaan. Weliswaar geeft de cliënt aan bereid te zijn af te spreken om uitgaven in de toekomst giraal te doen, maar daarmee zijn de contant opgenomen bedragen niet verklaard. De instelling heeft het, ondanks het uitblijven van een adequaat antwoord hierop, echter gelaten bij de gestelde vragen en heeft blijkens de dossiervoering geen nader (verscherpt) cliëntenonderzoek verricht. Van aanvullende werkzaamheden is namelijk niet gebleken. Er is bijvoorbeeld geen privé kasopstelling of een privé vermogensopstelling van de heer C gemaakt. Ook blijkt uit het dossier niet dat een hoger risico op witwassen is onderkend. Het had in de rede gelegen een hoger risico op witwassen te onderkennen en een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten na verkrijging van de antwoorden van de cliënt in mei 2021, mede gelet op de overige omstandigheden die toen reeds bekend waren, namelijk de snelle groei van de onderneming in 2020 t.o.v. 2019 en het niet deponeren van de jaarrekeningen. Nu de instelling dit ten onrechte heeft nagelaten, blijven de geconstateerde overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de verplichting een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft) onverkort staan.

Ad 3.

U heeft erkend dat het vele contante geldverkeer, de hoge kassaldi en de contante lening in het dossier 'B' voor de instelling aanleiding hadden moeten zijn tot het onderkennen van een hoger risico op witwassen en het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek. Volgens u heeft de instelling het bedoelde onderzoek ook daadwerkelijk verricht. De door u in dat kader gestelde werkzaamheden hebben echter geen basis in het dossier. Vastlegging en onderbouwing van de gestelde werkzaamheden ontbreken. Het BFT volgt u dan ook niet in de stelling dat deze werkzaamheden verricht zijn, nog daargelaten dat de gestelde werkzaamheden zodanig algemeen zijn omschreven dat op basis hiervan niet met recht kan worden gesteld dat aan de verplichting tot het verrichten van een verscherpt cliëntenonderzoek is voldaan. De geconstateerde overtredingen van de monitoringsverplichting (artikel 3, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wwft) en de verplichting een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten (artikel 8 van de Wwft) blijven dan ook onverkort staan.

Ad 4.

Het BFT is van oordeel dat de contante lening van € 30.000,-, welke blijkens de administratie door 'B' in 2020 is ontvangen, – anders dan u stelt – wel degelijk een ongebruikelijke transactie betreft. Er is immers geen sprake van een leningsovereenkomst en evenmin is anderszins uit het dossier duidelijk geworden onder welke voorwaarden de lening is verstrekt. Zo ontbreekt inzicht in de eventuele aanwezigheid van zekerheden, rentepercentages, marktconformiteit daarvan en afspraken omtrent terugbetaling (termijnen e.d.). Verder werd de lening contant verstrekt zonder dat de reden hiervoor uit het dossier blijkt. Contante verstrekking was in ieder geval niet noodzakelijk, gelet op het feit dat 'B' over een bankrekening beschikt. Blijkens de reactie van de instelling d.d. 10 september 2022 op een vragenbrief van het BFT d.d. 12 juli 2022, heeft 'B' op vragen van de instelling verklaard dat de geldverstrekker, mevrouw E, het geld gepind had bij de bank en vervolgens geleend had aan de heer D. Hieruit volgt dat ook de geldverstrekker beschikte over een bankrekening. Desondanks heeft zij

het geld contant verstrekt. Het ontbreken van een leningsovereenkomst en de contante verstrekking van het bedrag, maakten – zoals eerder betoogd – dat sprake was van een ongebruikelijke transactie op grond van de (in de ‘Specifieke leidraad’ genoemde voorbeelden bij de) subjectieve indicator. De omstandigheid dat de heer D – blijkens de eerdergenoemde reactie van de instelling d.d. 10 september 2022 op een vragenbrief van het BFT – op vragen van de instelling heeft aangegeven dat hij het geld liever contant had vanwege het feit dat in- en verkoop grotendeels contant verliepen, maakt het voorgaande niet anders. Een dergelijke voorkeur voor grote hoeveelheden activa die geen spoor achterlaten, zoals contant geld, bevestigt juist de ongebruikelijkheid van de transactie en biedt geen verklaring. Ook de omstandigheden dat de lening plaatsvond binnen de familiale sfeer (de geldverstrekker was de schoonzus van de heer D), dat derhalve geen leningsovereenkomst was opgesteld en dat dit in de Turkse cultuur gebruikelijk zou zijn, nemen de ongebruikelijkheid van de transactie niet weg. Vgl. de uitspraak van de College van Beroep voor het bedrijfsleven d.d. 7 februari 2018 (ECLI:NL:CBB:2018:27). Nu de ongebruikelijkheid van de transactie derhalve niet werd weggenomen door de verklaring van ‘B’, welke verklaring bovendien achteraf is gegeven door de instelling en niet is vastgelegd in het dossier, lag het op de weg van de instelling om de transactie als ongebruikelijk te melden bij de FIU-NL. Nu de instelling dit heeft nagelaten, heeft zij een overtreding begaan van artikel 16 Wwft.

Bestuurlijke boete

Het BFT concludeert dat door de instelling een overtreding van het cliëntonderzoek, de monitoringsverplichting, de verplichting tot het verrichten van verscherpt cliëntonderzoek en de meldingsplicht is begaan. Gelet hierop heeft het BFT het voornemen kenbaar gemaakt om aan deze instelling een bestuurlijke boete op te leggen.

Het BFT heeft de bevoegdheid om een bestuurlijke boete op te leggen op grond van artikel 1d, eerste lid, aanhef en onder c, jo. artikel 30, aanhef en onder a, van de Wwft.

Hoogte bestuurlijke boete

De hoogte van de bestuurlijke boete wordt bepaald op grond van artikel 31 Wwft jo. artikel 2, 4 en 13, eerste lid, van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector. In geval van de overtredingen van artikel 3, eerste tot en met negende en elfde lid van de Wwft, artikel 8 van de Wwft en artikel 16 van de Wwft is het basisbedrag voor de boete € 2.000.000,- per overtreding.

Bij het opleggen van een boete wordt, naast naar de draagkracht, door het BFT gekeken naar de ernst en duur van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid.

Het BFT gaat bij de beoordeling van de draagkracht van de instelling uit van de meest recente jaaronzet. Deze bedroeg € [omzet] over 2022.

De instelling heeft in twee dossiers niet voldaan aan haar verplichtingen tot het verrichten van cliëntenonderzoek. Tevens heeft zij in deze dossiers een overtreding begaan van de monitoringsverplichting en het niet verrichten van een verscherpt cliëntonderzoek. Ook is één overtreding begaan van de meldingsplicht. Hiermee heeft zij onvoldoende invulling gegeven aan de taak die zij als poortwachter heeft bij het herkennen en beheersen van risico's teneinde witwassen tegen te gaan. Dit terwijl de verplichtingen in het kader van de Wwft genoegzaam bekend mochten

worden verondersteld. Gezien het vorenstaande is er sprake van ernstige overtredingen. Deze overtredingen zijn tevens verwijtbaar.

Op grond van de draagkracht, de ernst, duur en verwijtbaarheid heeft het BFT het voornemen kenbaar gemaakt om aan de instelling een boete van (naar beneden afgerond) € 19.885,- ([percentage] van de omzet) op te leggen voor de geconstateerde overtredingen van artikel 3, artikel 8 en artikel 16 van de Wwft.

Zienswijze 'Topkir B.V.' t.a.v. de sanctie

Indien er al sprake zou zijn van overtredingen, hetgeen u betwist, dan zijn deze van lichte aard. In dit verband voert u aan dat slechts in twee van de vijf dossiers beperkte onregelmatigheden zijn geconstateerd en vooralsnog niet kan worden geconcludeerd dat ten onrechte niet is gemeld. Derhalve zou hoogstens [categorie] voor beboeting in aanmerking komen. En niet [categorie], te weten [percentage] van de omzet. Daar komt bij dat het BFT niet nader heeft toegelicht hoe het op basis van het beleid tot laatstgenoemde boetecategorie is gekomen.

Reactie op de zienswijze

De constatering dat in de twee betreffende dossiers de identificatie en verificatie niet tijdig hebben plaatsgevonden, hebben – zoals u terecht stelt – te gelden als lichtere overtredingen. Deze zijn echter wel meegenomen in de beboeting, nu in dezelfde twee dossiers ook andere beboetbare overtredingen ten aanzien van het cliëntenonderzoek hebben plaatsgevonden, namelijk het nalaten om – gezien de verplichting tot voortdurende controle – een hoger risico op witwassen te onderkennen, het risicoprofiel van de cliënt aan te passen en een verscherpt cliëntenonderzoek ex artikel 8 van de Wwft te verrichten. Ook heeft de instelling in één van deze dossiers een overtreding begaan van de meldingsplicht. Dit samenstel van overtredingen in de betreffende twee dossiers heeft te gelden als ernstig. In dat kader wijst het BFT erop dat het nalaten om een verscherpt cliëntenonderzoek te verrichten, tot gevolg kan hebben dat ook aan de meldingsplicht niet wordt toegekomen doordat relevante omstandigheden om tot een melding over te gaan dan buiten beeld kunnen blijven. Voorts blijkt ook uit het feit dat overtredingen van de artikelen 3, 8 en 16 Wwft in artikel 13 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector als overtredingen van categorie 3 zijn aangemerkt, dat het hier ernstige overtredingen betreft. Deze omstandigheden dragen bij aan de conclusie van het BFT dat sprake is van ernstige overtredingen. Daarvoor is het opleggen van een boete passend en geboden. Om in een concrete zaak de boetehoogte te bepalen heeft BFT het 'Intern beleid voor het vaststellen van de hoogte van de bestuurlijke boete op grond van de Wwft' ontwikkeld. Dit beleid houdt in dat BFT de boetehoogte op basis van een percentage van de omzet vaststelt, tenzij de instelling aantoont dat zij die boete niet kan dragen. In dat geval geldt een percentage van het vermogen. Welk percentage BFT hanteert is afhankelijk van het soort overtreding, het aantal overtredingen en de mate van ernst, duur en verwijtbaarheid. In de onderhavige situatie deelt het BFT op basis daarvan de optelsom van het aantal begane overtredingen in in [categorie] van het boetebeleid, waarvoor een percentage van [percentage] van de omzet geldt.

Besluit

Gelet op het vorenstaande besluit het BFT aan 'Topkir B.V.' een boete op te leggen van € 19.885,- (zegge: negentienduizend achthonderd vijftig euro) voor de overtredingen van artikel 3, 8 en 16, van de Wwft.

Het bedrag van € 19.885,- dient te worden betaald aan het BFT binnen zes weken na inwerkingtreding van deze beschikking door overschrijving op [rekeningnummer] onder vermelding van [kenmerk]. De beschikking treedt in werking op de dag na verzending daarvan.

Bezwaar tegen boetebesluit

Iedere belanghebbende kan tegen dit boetebesluit bezwaar aantekenen door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij het BFT, t.a.v. ondergetekende, Postbus 14052, 3508 SC Utrecht.

Hoogachtend,

Bureau Financieel Toezicht,
de voorzitter van het bestuur,
voor deze,

X
Jurist